

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Jahn Kiønig/Glesåa kraftverk		
Fylke/kommune:	Hedmark/Åmot		
Ansvarlig:	Rune Flatby	Sign.:	<i>[Signature]</i>
Saksbehandler:	Ingrid Haug	Sign.:	<i>[Signature]</i>
Dato:	20 DES 2006		
Vår ref.:	NVE 200503177-17	KTV:	76/2006
Sendes til:	Søker, Alle som har uttalt seg i saken		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om Konesjon for bygging av Glesåa kraftverk i Åmot kommune, Hedmark

Innhold

Konklusjon	1
Søknaden	1
Høringsuttalelser	12
Søkers kommentarer til uttalelsene	18
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader:	19
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering og konklusjon:	21
Merknader til konsesjonsvilkårene:	23

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelser mener NVE at fordelene og nytten av tiltaket overstiger skaden for private og allmenne interesser som blir berørt slik at kravet i vannressursloven § 25 er tilfredsstillt. NVE gir derfor Jahn Christian Kiønig tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Glesåa kraftverk på de vilkår som følger vedlagt.

Søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra Jahn Christian Kiønig datert 18.01.2006:

"Grunneier ønsker å utnytte vannfallet i 002.JD1 Glesåa i Åmot kommune i Hedmark, og søker herved om følgende tillatelser:

- Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:*
 - å bygge Glesåa kraftstasjon nedstrøms samløp Nordre og Søndre Glesåa*
 - å overføre vann fra Søndre Glesåa til Nordre Glesåa*

Det blir ingen regulering av vatn.

2. Etter energiloven om tillatelse til:

-bygging og drift av Glesåa kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

3. Etter forurensningsloven om tillatelse til:

-gjennomføring av tiltaket

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning. Vi ber om en snarlig behandling av søknaden”

”1. Innledning

1.1 Om søkeren

Jahn Christian Kiønig eier Nordre Løsset gård der hovedinntektskilden kommer fra skogdrift. Det er ingen vannkraftverk i drift på eiendommen pr. d.d. men det har tidligere vært et kraftverk der. Det gamle anlegget ble bygget rundt 1912, og har forsynt Nordre Løsset Gård med strøm frem til ca 1972. Installert effekt var sannsynligvis rundt 15 kW. Se forøvrig kap. 1.4

Jahn Christian Kiønig er eier av grunnen både i damområdet, langs rørgata og ved kraftstasjonen.

1.2 Begrunnelse for tiltaket

Utbygger ønsker å utnytte noe av potensialet for kraftproduksjon som finnes i området. En gjennomføring av den planlagte utbygginga vil bl.a. styrke det lokale næringsgrunnlaget og framtidsutsiktene for landbruk og skogbruk i på eiendommen, og dermed også bidra til å sikre bosetning i et distrikt der skogbruk fremdeles er ei svært viktig næring. Det faktum at miljøkonsekvensene av utbygginga er vurdert som små, styrker utbygger i trua på at dette er et samfunnsmessig godt prosjekt.

1.3 Geografisk plassering av tiltaket

Glesåa ligger i Åmot kommune i Hedmark. Glesåa renner ut i Storsjøen, på østsiden kun 2 km nord for utløpsosen av Storsjøen. Nærmeste tettsted er Rena ca 36 km unna.

Se kart over området i Figur 1-1, Figur 2-1, Figur 2-7.

1.4 Dagens situasjon og eksisterende inngrep.

Stasjonsbygningen til det gamle kraftverket er fortsatt i bra stand, men turbin og den elektriske utrustningen er av gammel modell og det er ulønnsomt å restaurere dette. Avløpskanalen er noe gjengrodd, mens inntak, inntaksdam og tilløpsrør må bygges helt på nytt.

Alt i alt har det gamle kraftverket ingen kommersiell verdi for kraftproduksjon, og det vil på ingen måte lønne seg å ruste opp anlegget.

Dammen ved Store Glesåtjenne består av en lav steinfylling på inntil ca 1 m høyde, og et utløp ut i Nordre Glesåa. Arealet på vannflata er ca 285 dekar, og med 1 m regulering blir magasinvolumet ca 250 000 m³. Steinfyllingen ved Store Glesåtjenne er stort sett i brukbar stand, men utløpet er ødelagt av flommer og tidens tann. Det er spor etter noen enkle

lukeføringer som indikerte at det tidligere har vært en luke i dammen for regulering av vannføringen, men dette er nå helt ødelagt og uten reguleringsmulighet. Det var også spor etter et overløp over steinfyllingen av treplanker, som nå delvis var borte og uten funksjon.

Istandsetting av den gamle dammen kan muligens forsvares rent økonomisk, dersom det er et kraftverk nedenfor. Det vil imidlertid falle alt for dyrt å sette inn automatisk lukestyring, og muligens vil en manuell luke på linje med den gamle være det maksimale man teknisk-økonomisk bør investere. Innvunnet kraftproduksjon med god regulering (manuell regulering av luke vår og sommer) kan være ca 0,1 GWh/år. Det søkes imidlertid ikke om gjenopptaking av denne reguleringen i denne omgang.

Lille Glesåttjenne ble vurdert for liten for regulering.

Både langs Søndre og Nordre Glesåa går det veg. Dette er privat bomveg med grusdekke. Veien langs Nordre Glesåa går innpå fjellet til gamle setrer.

Det er ingen kraftlinjer i området unntatt 22 kV som krysser Glesåa langs Storsjøen.

Utbyggingsområdet ligger langt fra uberørt område.

2 Beskrivelse av tiltaket

2.1 Hoveddata

Kraftverket

Nedbørfelt (km ²)	30,9
Middelvannføring (m ³ /s)	0,67
Alminnelig lavvannføring (m ³ /s)	0,07 (10%)
Inntak på kote	465,0
Avløp på kote	261,0
Brutto fallhøyde (m)	204,0
Midlere energiekvivalent kWh/m ³	0,45
Slukeevne, maks. (m ³ /s)	1,10
Slukeevne, min. (m ³ /s)	0,06
Tilløpsrør, diameter (mm)	700
Tilløpsrør, lengde (m)	1600
Overføringsrør, diameter (mm)	500
Overføringsrør, lengde (m)	820
Avløpskanal, lengde (m)	130
Installert effekt, maks. (kW)	1700
Brukstid (t)	3900

<i>Magasinvolument mill. m³</i>	0
<i>HRV</i>	465
<i>LRV</i>	465
<i>Produksjon, vinter (GWh) (1/10 – 30/4)</i>	2,5
<i>Produksjon, sommer (GWh) (1/5 – 30/9)</i>	4,1
<i>Produksjon, årlig middel (GWh)</i>	6,6
<i>Utbyggingskostnad (mill.kr)</i>	12,0
<i>Utbyggingspris (kr/kWh)</i>	1,80

Elektriske anlegg

<i>Generator</i>	<i>Ytelse</i>	2,04 MVA (planlagt)
	<i>Spenning</i>	0,66 kV (typisk verdi)
<i>Transformator</i>	<i>Ytelse</i>	2,0 MVA (planlagt)
	<i>Omsetning</i>	0,66 kV (typisk verdi) / 22 kV
<i>Kraftlinjer</i>	<i>Lengde</i>	0,3 km
	<i>Nominell spenning</i>	22 kV

2.2 Teknisk plan for det søkte alternativ

Hydrologi og tilsig

Midlere avrenning til nedslagsfeltet er funnet ved å benytte NVE-Atlas på internett. Dette gir en midlere vannføring for perioden 1961-90. Nedslagsfeltet til inntaket i Søndre Glesåa er ca. 10,8 km² og til Nordre Glesåa ca. 20,1 km², se kart i Figur 2-1. I sum blir midlere årsavrenning 0,67 m³/s. Spesifikk avrenning blir da 22 l/skm².

...

For å beskrive vannføringens variasjon over året er Vannmerke 2.135 Tysla (1920-27,62-96) skalert og benyttet. Merket ligger i et felt i nordenden av Storsjøen, og burde gi et godt bilde av årsvariasjonen for vassdraget.

Slukeevnen til stasjonen vil ligge på 1,1 m³/s.

Alminnelig lavvannføring til et relativt lite felt som Nordre og Søndre Glesåa, er antatt til 10% av middelavrenninga, eller hhv. 41 l/s og 26 l/s ved hovedinntak og ved inntak til overføring. Utbyggingen omfatter 204 m brutto fall, og med alminnelig lavvannføring som regulert vannføring i uregulert felt, utgjør prosjektet 98 naturhestekrefter.

Restfeltet fra inntaket og ned til samløp med avløpskanal fra kraftstasjon er på ca. 1,1 km², og spesifikk avrenning antas å være 12 l/skm². Dette gir midlere restvannføring i restfeltet på 13 l/s.

Det er benyttet en minstevannføring på 5% fra begge inntak i perioden 1. mai til 30. september, dvs. 5 måneder.

Vannføring over året før og etter utbygging i Nordre og Søndre Glesåa og samlet er vist i Figur 2-2, Figur 2-3, Figur 2-4 og Figur 2-5.

Inntak og overføringer

Det planlagte prosjektet omfatter et hovedinntak i Nordre Glesåa på kote 465 m o.h. og et sideinntak i Søndre Glesåa på kote 480 m o.h., se Figur 2-7.

Sideinntaket vil bestå av en lav inntaksdam i betong (maks. høyde 2 m).

Fra inntaket føres vannet i et nedgravet GRP-rør ca. 100 m langs S. Glesåa, for deretter å bøye av innover på et platå der røret får en svak helning fra ca. kote 478 m o.h. ned til inntakskulpen i Nordre Glesåa. Røret vil få en diameter på 500 mm og lengde 820 m. Grunnen antas å bestå av lett gravbare masser.

Dammen ved hovedinntaket vil bli en enkel fyllingsdam med maksimal høyde på ca 5 m. Dammen vil bestå av en ca 30 m lang løsmassedam med betong – eller planketetting og et 10 m langt overløp i betong plassert mellom løsmassedammen og inntaket.

Inntaksmagasinet vil ha en tilnærmet konstant vannstand med HRV og LRV på kote 465 og har derfor ikke reguleringsvolum. Magasinet demmer opp ca. 5000 m³. Neddemmet areal blir på ca. 1,5 dekar.

Rørgate

Trykkrøret ned til kraftstasjonen vil få en diameter på 0,7 m og blir nedgravd i hele sin lengde på ca 1600 m. Traseen ligg mellom elva og vegen på nordsiden av elva det første stykket, for deretter å krysse vegen og ligge på nordsiden av vegen inntil traseen knekker og går brattere ned mot stasjonen.

Kraftstasjonen

En ny kraftstasjonsbygning på omlag 60 m² vil bli plassert i dagen der terrenget brått flater ut ned mot Storsjøen. Bygget vil bli plassert på en betongsåle med overbygg med utvendig kledning tilpasset lokal byggeskikk. Transformatoren vil trolig bli plassert i et eget tilbygg til stasjonen.

Kraftstasjonen vil få en slukeevne på 1,1 m³/s, og en installert effekt på 1,7 MW med ytelse på 2,0 MVA. Det er tenkt å benytte et Pelton aggregat og en transformator (generatorspenning /22 kV), men dette kan endre seg noe i prosjekteringsfasen.

Avløpskanalen som fører vannet tilbake til Glesåa blir på ca. 150 m, den blir gravet ut i løsmasser og vil få et tverrsnitt på ca 3 m² (dybde 1,5 m og skrå sidehelning).

Det vil også være behov for noe areal til riggområde både ved inntakene og ved kraftstasjonen.

Veibygging

For adkomst til kraftstasjonen benyttes eksisterende grusveg som går av fra Fv 607 rett nord for utløpet av Glesåa i Storsjøen. Denne grusvegen må rustes opp over en strekning på 250 m. Det må i tillegg bygges ca. 140 m ny veg videre fram til kraftstasjonen. Den nye veien vil følge avløpskanalen fram til kraftstasjonen. Det vil også være nødvendig med en snuplass ved kraftstasjonen.

Eksisterende veger som passerer inntakene vil bli benyttet. Disse er av god standard og trenger ingen oppgradering. Det må imidlertid bygges avkjøringsveg ned til begge inntakene. For hovedinntaket blir den ca. 100 m lang og for sideinntaket blir den ca. 50 m lang.

Selv om rørgata legges i en trase som stort sett ikke følger dagens veg blir det ikke bygget noen anleggsveger. Rørgatetraseen vil imidlertid bli ryddet for skog og jevnet ut slik at anleggsmaskiner kan komme fram i byggefasen.

Kraftlinjer

Kraftstasjonen vil ligge ca. 300 m fra eksisterende 22 kV linje som går langs Storsjøen. Denne linja eies av Eidsiva Energi som er områdekonsesjonær. For tilknytning av kraftstasjonen bygges ei 22 kV luftlinje.

Tilknytningspunktet blir ved eksisterende stolpe nedenfor gammel kraftstasjon, se Fig 2-7.

Eidsiva Energi er informert om prosjektet. De vil ha bygge- og driftsansvaret for høyspentanlegget frem til tilknytningspunktet. Se også epost fra Eidsiva Energi i vedlegg B.

Massetak og deponi

Det blir ikke behov for deponi, men et lite masseuttak for fyllingsdammen blir nødvendig. Dette tas fra samme massetak som er benyttet for veien. Lokale drenende masser benyttes som støttefylling.

Kjøremønster og drift av kraftverket

På grunn av manglende magasin vil stasjonen ikke kunne kjøres som et effektverk. Kraftverket er et elvekraftverk som stort sett vil følge de naturlige svingningene i tilsig.

2.3 Kostnadsoverslag

Det er utarbeidet et kostnadsoverslag for den planlagte utbygginga. I dette overslaget er kostnadsberegningene basert på et prisnivå per januar 2005.

Komponent	(mill.NOK)
Overføringsanlegg	1,3
Inntaksdam	0,8
Vannveg	2,7
Kraftstasjon. Bygg	0,7
Kraftstasjon. Maskin/elektro	4,1
Transportanlegg. Kraftlinje	0,3
Uforutsett (10%)	1,0
Planlegging. Administrasjon.(7%)	0,8
Finansiering (7% p.a.) og avrundning (2,5%)	0,3
Sum utbyggingskostnader	12,0

2.4 Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen fram til produksjonsstart baseres på rask saksbehandling hos berørte parter. Her er en konsesjonsbehandlingen på 8-9 måneder lagt til grunn. For å bli bygge ferdig med anlegget på ett år må utendørsarbeidene starte tidlig på våren for å bli ferdig til vinteren. Montasje i stasjonen kan imidlertid taes på vinteren. I beste fall kunne man da ha kommet i gang med bygging på våren 2006.

Aktivitet	2005	2006	2007
Konsesjonssøknad			
Planleggingsfase/avtaler			
Bygging			

Antatt byggetid er ca 9 mnd, med noe mindre aktivitet i vinterhalvåret.

2.5 Fordeler ved tiltaket

Kraftproduksjon

Ved full utbygging vil midlere årlig produksjon være på ca. 6,7 GWh/år, uten slipping av minstevann. Med slipping av minstevann på 33 l/s (5% av midlere vannføring) i månedene mai til september (sommerhalvåret), vil en tape ca. 0,15 GWh/år i produksjon.

Produksjonen, inkludert slipping av minstevann på sommeren, vil være (GWh/år):

Sommer	Vinter	Årlig
4,1	2,5	6,6

Prosjektøkonomi

Utbyggingskostnaden for Glesåa kraftverk er vurdert til 1,80 kr/kWh. Dette er med dagens kraftpriser på ca. 24 øre/kWh lønnsomt. I tillegg vil eventuelle el-sertifikater kunne bedre økonomien ytterligere.

Produksjon til eget forbruk

Man kan produsere strøm til eget forbruk, og såfremt denne strømmen transporteres på eget nett sparer man dermed nettleie og avgifter til staten.

For Nordre Løsset er det en mulighet til dette, ved å koble seg på den gamle 1000V linjen som går fra det gamle mikrokraftverket. Trolig må en del av den gamle linje opprustes. Det er imidlertid noe man vil vurdere på et senere tidspunkt.

Andre fordeler er sysselsettingsgevinst og sikring av bosetning på Nordre Løsset gård.

2.6 Arealbruk, eiendomsforhold og offentlige planer

Arealbruk

Tabell 1. Arealbeslag i samband med utbygginga.

Komponent	Areal (dekar)	Permanent/ Midlertidig
Kraftstasjon	0,1	Permanent
Hovedinntak og sideinntak	5,0	Permanent
Overføringsrør	5,0	Midlertidig
Trykkrør	9,6	Midlertidig
Riggområde v/inntak	1,0	Midlertidig
Riggområde v/kraftstasjon	0,5 – 1,0	Midlertidig
Mellomlagring rør	2,0	Midlertidig
Avløpskanal	0,8	Permanent
Atkomstveg kraftstasjon	0,8	Permanent
Totalt (permanent)	~ 7	

Eiendomsforhold

Kun en grunneier har eierinteresser og fallrettigheter til den aktuelle elvestrekningen, og det vil derfor ikke være nødvendig med ekspropriasjon av grunn eller fall for å gjennomføre utbygginga. Grunneier som blir berørt er:

G.nr./B.nr. Grunneier:

35/9 Jahn Christian Kiønig

Samlet plan for vassdrag

Prosjektet har ikke vært behandlet i Samlet plan eller berører andre prosjekter i Samlet plan.

Verneplaner, kommuneplaner og andre offentlige planer

Prosjektet berører ikke vassdrag i Verneplan for vassdrag. Vassdraget ligger ikke innenfor områder som er berørt av andre offentlige verneplaner, eller eksisterende verneområder. Øvre del av nedslagsfelt berøres av forsvarrets Regionfelt Østlandet.

I kommunens arealplan har området fra og med inntakene til og med avløpskanalen status som LNF området. Det må derfor søkes om dispensasjon for bygging av kraftverket.

2.7 Alternative utbyggingsløsninger

Alternativ utbygging som å flytte inntakene ned til kote ca. 420 der terrenget blir brattere har omtrent lik utbyggingspris, tross en mindre installasjon i kraftstasjonen og kortere rørgate, men også mindre kraftproduksjon. Alternativet med å sløyfe overføringen fra Søndre Glesåa gjør prosjektet ca 20 % dyrere, og er ikke å anbefale.

Det omsøkte alternativ gir den beste utnyttelsen av vassdraget.

3. Virkning for miljø, naturressurser og samfunn

3.1 Hydrologi

Dagens vannføring i elva er preget av høy vannføring i snøsmeltinga for gradvis å synke til laveste vannføring på sensommeren. Vassdraget er lite preget av høstflommer. Utbyggingen vil først og fremst redusere vannføringen mellom inntak og utløp. Utenom flomperioden vil vannføring her bestå av vannføring fra restfeltet på 13 l/s (midlere) pluss minstevannføring sluppet ved inntaksdammene.

Det er benyttet en minstevannføring på 5 % fra begge inntak i perioden 1. mai til 30. september, dvs. 5 måneder.

Vannføring over året i Nordre og Søndre Glesåa og samlet, er vist i figurer i Kap. 2.2. Disse viser bl.a. vannføringen på utbyggingsstrekningen før og etter utbyggingen i et vått, tørt og middels år.

Vannstandvariasjonen over året er størst i nedre parti der bekken går i et slakere parti ned mot Storsjøen. Utløpet av kraftstasjonen er imidlertid lagt ca 400 m oppstrøms utløpet av bekken i Storsjøen.

Vannføringen i byggefasen blir tilnærmet uendret.

3.2 Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Prosjektet har ingen reguleringsmagasin og dermed er det ikke forventet noen vesentlige endringer i is og vanntemperatur og risiko for frostrøyk eller isproblemer. Det gjelder både byggefasen og driftsfasen.

3.3 Grunnvann, flom og erosjon

Ettersom vannføring synker forventes grunnvannstanden å synke svært lokalt rundt bekkeløpet i flatere partier nederst i Glesåa. Kraftverket kan ha en positiv virkning for flom og erosjonsfare langsetter bekken dersom stasjonen er i drift. Stasjonens slukeevne er imidlertid liten i forhold til forventet maksimal flomvannføring så virkningen av utbyggingen på flomvannstander eller erosjonsfare i eventuelle erosjonsutsatte områder er liten. Sedimenttransport henger sammen med flomvannføringer og tilsvarende små endringer forventes.

3.4 Biologisk mangfold og verneinteresser

Egen rapport på biologisk mangfold er vedlagt (i henhold til NVE veileder 1/2004). Rapporten viser at viktige naturtyper/arter berøres i begrenset omfang. Det er beskrevet sårbar forekomst i anleggsfasen, og avbøtende tiltak er foreslått. Rapporten er basert på en omfattende landskapsplan for den berørte eiendommen (Haugan 2005).

3.5 Fisk og ferskvannsbiologi

Den berørte delen av vassdraget har ikke reproduserende fiskestammer. For øvrig vil vanntilknyttede arter i regulert elvestrekning bli negativt berørt, men dette antas å påvirke få arter. Se vedlagt rapport som omhandler biologisk mangfold.

3.6 Flora og fauna

Tiltaket kan til en viss grad gi negative effekter på flora og fauna i utredningsområdet. Det er kjent tre rødlistearter fra tiltaksområdet. Flora og fauna, og konsekvenser ved utbygging er beskrevet i vedlagt rapport som omhandler biologisk mangfold. Det er foreslått avbøtende tiltak i anleggsfasen.

3.7 Landskap

Konsekvenser av tiltaket for landskapsmessige forhold er små. Inngrepene er lite synlige i landskapet. En eventuell utbygging berører ikke inngrepsfrie områder i henhold til DN sine kart.

3.8 Kulturminner

Ingen freda kulturminner er registrert i utbyggingsområdet. Langs både Søndre og Nordre Glesåa finnes gamle hesteveier. Disse bli trolig ikke berørt av anlegg i forbindelse med utbyggingen.

3.9 Landbruk

Utbyggingen berører ikke landbruksareal, annet enn i forbindelse med høgspenkabel fra kraftstasjon.

3.10 Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Konsekvenser av tiltaket for vannkvalitet, vannforsyning og resipientforhold er små. Bekken brukes ikke som drikkevannkilde og den er ikke resipient. Under bygging vil enhver aktivitet direkte i vannet medføre oppvirvling av en del sedimenter, men virkningen vil være kortvarig ved dambygging (fangdamsbygging). I driftsfase vil vannkvaliteten bli tilnærmet uforandret nedstrøms kraftverket.

3.11 Brukerinteresser

Området benyttes til elgjakt og småviltjakt. Området er lite beferdet ellers pga avstengt vegnett. Konsekvenser ved utbygging er liten. Anleggsfase om høsten kan forstyrre jaktinteresser. En anleggsperiode i Søndre Glesåa er imidlertid anbefalt på høsten pga hensyn til biologisk mangfold.

3.12 Samiske interesser

Ingen samiske interesser i området.

3.13 Samfunnsmessige virkninger

En gjennomføring av den planlagte utbygginga vil bl.a. styrke det lokale næringsgrunnlaget og framtidsutsiktene for landbruk og skogbruk i på eiendommen, og dermed også bidra til å sikre bosetning i et distrikt der skogbruk fremdeles er ei svært viktig næring. Spesielt i byggetida vil det være en del aktivitet som kan gi lokal sysselsetting.

3.14 Konsekvenser av kraftlinjer

Ingen negative virkninger av kraftlinjer er registrert. Se for øvrig vedlagt rapport som omhandler biologisk mangfold.

3.15 Konsekvenser av ev. alternative utbyggingsløsninger

Et av de andre alternativene som er beskrevet har større miljømessig innvirkning på grunn av lengre elvestrekning med redusert vannføring. Det siste alternativet har mindre miljøvirkninger, men dyrere pr kWh og dermed sannsynligvis ikke gjennomførbart.

4. Avbøtende tiltak

Det er små naturverdier knyttet til utredningsområdet som berøres direkte. Hekkeområde for sårbar fugleart ligger nær inntaksdam i Søndre Glesåa og rørgate til Nordre Glesåa. I forbindelse med anleggsarbeidet er det en viss fare for å forstyrre etablerende/hekkende fugler. Det viktigste avbøtende tiltaket vurderes å være å konsentrere anleggsarbeidet i denne delen av området til perioden seinsommer - tidlig vinter. I perioden februar til juni er fuglene i en etablerings- og hekkefase, og krever ro i hekkeområdet.

Det foreslås slipping av minstevann i sommerperioden tilsvarende 5 % av mildere vannføring jf. kapittel 2.2. Dette tilsvarer tapt produksjon på 2,1 % i forhold til om alt vannet går gjennom kraftverket.

5. Referanser og grunnlagsdata

Følgende informasjon er benyttet:

- NVE Atlas
- Hydrologiske vannmerkedata fra NVE.
- Økonomiske kart og M711-kart fra Statens kartverk
- NVEs kostnadsgrunnlag for små vannkraftverk (02/2000)
- Kommunal reguleringsplan”

Høringsuttalelser

Søknaden har vært kunngjort i pressen og lagt ut til offentlig gjennomsyn i Åmot kommune. Videre har søknaden vært sendt på høring til kommunen, fylkesmannen, fylkeskommunen og berørte statlige forvaltningsorganer og interesseorganisasjoner. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Åmot kommune uttaler i brev av 30.03 og 18.04.2006:

”Rådmannens forslag til vedtak:

1. *Åmot formannskap anbefaler at Jahn Christian Kiønig gis konsesjon for bygging av Glesåa kraftverk i Åmot kommune.*
2. *Konsesjonen bør gis på vilkår som inneholder følgende momenter:*
 - a. *For etablering av Glesåa kraftverk skal det gjennomføres avbøtende tiltak, som foreslått i søknadens utredning om virkninger på biologisk mangfold.*
 - b. *Det må opprettholdes en viss vannføring i Nordre og Søndre Glesåa, også på vinterstid.*
 - c. *For etablering og drift av Glesåa kraftverk skal det tas hensyn til de begrensninger som følger av reguleringsplan for Regionfelt Østlandet.*
 - d. *Arealbruken for nødvendige inngrep må avklares gjennom reguleringsplan.*
3. *Det forutsettes videre at det settes vilkår som for øvrig ivaretar hensynene i vannressursloven § 8, jf § 26, herunder de hensyn som er påpekt nedenfor.*

Behandling Formannskapet - 05.04.2006:

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig godkjent.

Vedtak Formannskapet - 05.04.2006:

1. *Åmot formannskap anbefaler at Jahn Christian Kiønig gis konsesjon for bygging av Glesåa kraftverk i Åmot kommune.*
2. *Konsesjonen bør gis på vilkår som inneholder følgende momenter:*
 - a. *For etablering av Glesåa kraftverk skal det gjennomføres avbøtende tiltak, som foreslått i søknadens utredning om virkninger på biologisk mangfold.*
 - b. *Det må opprettholdes en viss vannføring i Nordre og Søndre Glesåa, også på vinterstid.*
 - c. *For etablering og drift av Glesåa kraftverk skal det tas hensyn til de begrensninger som følger av reguleringsplan for Regionfelt Østlandet.*
 - d. *Arealbruken for nødvendige inngrep må avklares gjennom reguleringsplan.*
3. *Det forutsettes videre at det settes vilkår som for øvrig ivaretar hensynene i vannressursloven § 8, jf § 26, herunder de hensyn som er påpekt nedenfor.*

Bakgrunn

Jahn Christian Kiønig, eier av gnr 35 bnr 9 Nordre Løsset, har søkt Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) om konsesjon for bygging av Glesåa kraftverk på hans eiendom

(vedlegg 2). Ved brev av 31.01.2006 (vedlegg 1) har NVE sendt søknaden på høring, for uttalelse innen den 31.03.2006.

Saken legges her fram for behandling i Åmot formannskap. Av hensyn til fristen for uttalelse vil rådmannens saksframlegg med forslag til vedtak bli oversendt NVE i forkant av formannskapetets behandling. Saksframlegget med formannskapetets behandling og vedtak vil så bli ettersendt til NVE. Enkelte av sakens dokumenter beskrives nedenfor som utrykte vedlegg. Dette er dokumenter som det forutsettes at politikerne har kjennskap til, og som vil kunne framlegges ved behov.

Vurderinger

Søknaden om konsesjon vurderes som godt utredet av søker (se vedlegg 2), både med hensyn til nødvendige inngrep og konsekvenser for det biologiske mangfoldet. Vi kan ikke se at det er vesentlige hensyn som skulle tilsi at vi skulle gå imot søknaden. Det synes også som en slik etablering vil gi positive effekter med tanke på sysselsetting i kommunen. Vi ser det imidlertid som nødvendig at det settes enkelte vilkår for en slik etablering. I tillegg ønsker vi å påpeke enkelte forhold som kan ha betydning ved NVEs behandling av søknaden.

Det er i søknaden (pkt 2.6) opplyst at områdene for inngrep har status som LNF-område i kommuneplanens arealdel, og derfor også vil kreve dispensasjonsbehandling. Vi vil påpeke at omsøkte inntak med inntaksdammer og rørgater ligger innenfor LNF-område i kommuneplanen (vedlegg 3 - utrykt vedlegg). Den omsøkte kraftstasjonen ligger innenfor LNF-område der spredt bolig- og/eller fritidsbebyggelse samt spredt ervervsbebyggelse uten tilknytning til stedbunden næring er tillatt. Hvorvidt den omsøkte kraftstasjonen kan etableres uten nærmere planavklaring har vi ikke tatt stilling til. De øvrige inngrepene vil imidlertid klart kreve en slik avklaring, da dette er inngrep som vurderes å gå ut over den stedbundne næringen. Dette gjelder i utgangspunktet også et eventuelt masseuttak. Vi vil imidlertid se det som en klar fordel å få avklare arealbruken gjennom reguleringsplanbehandling, framfor en dispensasjonsbehandling.

Situasjonen for området er videre at det er satt i gang reguleringsplanarbeid for et hytteområde / hyttegrend like nord for området for det omsøkte kraftverket. Forslagsstiller for dette planarbeidet er også Jahn Christian Kiønig, som nå søker om etablering av Glesåa kraftverk. For dette reguleringsplanarbeidet er det nå utarbeidet et planprogram, som nå også er sendt ut på høring (se vedlegg 4). For Åmot kommune er det ønskelig å få avklare arealbruken for et eventuelt kraftverk i sammenheng med arealavklaringen for et eventuelt hytteområde. I planprogrammet for Søndre Storsjøen hyttegrend er derfor arealene som omfattes av inngrepene for det omsøkte Glesåa kraftverk tatt med i planområdet for reguleringsplanen, se kartskisse på s 3 i planprogrammet (vedlegg 4). På bakgrunn av dette vil vi oppfordre NVE til å sette som vilkår for konsesjonen at arealbruken avklares gjennom reguleringsplan. Vi gjør oppmerksom på at det gjennom reguleringsbestemmelser da vil kunne stilles ytterligere krav til tiltakene.

Det er i søknaden (pkt 2.6) også opplyst at øvre del av nedslagsfeltet for Nordre og Søndre Glesåa berøres av forsvarrets Regionfelt Østlandet, se også figur 2-1 i søknaden. Vi vil påpeke at store deler av nedslagsfeltet for Søndre Glesåa, og deler av sørenden av nedslagsfeltet for Nordre Glesåa, ligger innenfor dette området. Dette er arealer som nå omfattes av reguleringsplan for Regionfelt Østlandet, vedtatt av Åmot kommunestyre den 26.10.2005 (vedlegg 5 og 6 - utrykte vedlegg). Øvre og nedre Glesåatjern ligger innenfor indre rød sone i Regionfeltet (i reguleringsplanen betegnet SF2). Dette innebærer at de ligger innefor et

område som vil brukes for ammunisjon som kan gi blindgjengere, jf. reguleringsbestemmelse § 2 pkt 2.2. Bekken ut fra nedre Gleså tjern, med sideareal, er i planen lagt ut som "Vernesone langs vassdrag" (SVI 1). I reguleringsbestemmelsene for dette området er det fastsatt at eksisterende vegetasjon skal bevares og at terrenginngrep ikke er tillatt, jf reguleringsbestemmelse § 4 pkt 4.2. Tilsvarende gjelder for øvre og nedre Gleså tjern med sidearealer (SV 1.3), jf reguleringsbestemmelse § 4 pkt 4.1. På Gråfjellet, vest for Gleså tjerna, er det i reguleringsplanen lagt ut et område for bruk av hvitt fosfor (SF3.2), se reguleringsbestemmelse § 2 pkt 2.3.2. Området er valgt i samsvar med tillatelse fra Statens forurensningstilsyn av 18.03.2004. Selv om søknaden (vedlegg 2) gjennomgående har en grundig utredning av tiltak, miljøtilstand og konsekvenser, vil vi påpeke at vurderingene av kraftverkets virkninger for miljøet (søknadens pkt 3 samt pkt 6 i søknadens vedlegg C) på enkelte punkter framstår som noe mangelfulle. Når det i søknadens pkt 3.5 legges til grunn at inngrepet antas å påvirke få ferskvannarter, synes grunnlaget for dette å være noe uklart. NVE bør derfor i sin konsesjonsbehandling vurdere dette nærmere. Når det i pkt 3.14 legges til grunn at kraftlinjene ikke vil gi noen negative virkninger, synes dette å være vanskelig å kombinere med kunnskapen om at kraftlinjer generelt har mange negative virkninger på vilt- og fuglearter. Også på dette punktet bør NVE foreta en nærmere vurdering. Når det i søknadens vedlegg C pkt 6.3 legges til grunn at det ikke er behov for noen minstevannføring i vassdragene, fra omsøkte inntaksdammer og ned til kraftstasjonen, savner vi en god begrunnelse for dette. Relevante miljøhensyn synes heller å trekke i motsatt retning. NVE bør derfor vurdere konsekvensene av en manglende vannføring grundig. På bakgrunn av den usikkerhet som her gjør seg gjeldende vil vi anbefale NVE å sette krav til en viss vannføring også vinterstid. Vi minner om at vannressursloven § 26 forutsetter at det ved konsesjon etter lovens § 8 settes vilkår for å motvirke skader og ulemper ved tiltaket. Vi forutsetter derfor at NVE gjennomfører nødvendige undersøkelser på dette punktet, og setter de nødvendige krav til minstevannføring.

Endelig vil vi framheve viktigheten av at det blir gjennomført avbøtende tiltak for etableringen av kraftverket. I konsesjonssøknaden er det anbefalt enkelte slike tiltak. Vi vil understreke at det er særlig viktig at anleggsarbeider nær inntaksdam i søndre Gleså, samt rørgate til nordre Gleså, foretas sensommer - tidlig vinter for ikke å forstyrre eventuell hekking hos rødlistet fugleart i området BVO 08. Vi vil oppfordre NVE til å vurdere om det også bør settes flere vilkår for å ivareta de spesielle hensynene til dette området.

Konklusjon

Vi vil etter dette anbefale formannskapet å gjøre vedtak om at Jahn Cristian Kiønings søknad om etablering av Gleså kraftverk imøtekommes. I en eventuell tillatelse fra NVE bør det allikevel settes vilkår for å motvirke skader og ulemper ved tiltaket, som foreslått ovenfor. Det er dessuten viktig at arealbruken for anlegget avklares nærmere gjennom reguleringsplan, og fortrinnsvis ses i sammenheng med planlagt hyttefelt ved Søndre Storsjøen."

Fylkesmannen i Hedmark uttaler i brev av 30.03.2006:

"Det søkes om å bygge Gleså kraftverk nedstrøms samløpet mellom Søndre og Nordre Gleså samt om å overføre vann fra Søndre Gleså (kote 480 m o.h.) til Nordre Gleså (kote 465 m o.h.) via en 820 m lang rørledning. Inntaksdammen i Nordre Gleså vil demme ned et areal på ca. 1,5 daa, og magasinet vil demme opp ca. 5000 m³. Videre planlegges en 1600 meter lang rørledning fra inntaksdammen i Nordre Gleså til kraftstasjonen med avløp til

Glesåa på kote 261 m o.h. Kraftverket planlegges med en installert effekt på 1700 kW og en fallutnyttelse på 204 meter. Avløpskanalen som fører vannet tilbake til Glesåa vil få en lengde på ca. 150 meter. Beregnet årlig middelproduksjon er 6.6 GWh. Det er tidligere drevet kraftproduksjon i vassdraget med et anlegg bygd ca. 1912. Anlegget var i drift fram til 1972. Oppgradering av dette anlegget er vurdert som ulønnsomt.

For adkomst til kraftstasjonen planlegges benyttet eksisterende grusveg som går av fra fylkesveg 607 rett nord for utløpet av Glesåa i Storsjøen. Denne vegen må rustes opp over en strekning på ca. 250 meter, og en ny veg med lengde ca. 140 meter må bygges fram til kraftstasjonen. Eksisterende veger som passerer inntakene er av god standard og vil bli benyttet. Det må anlegges avkjøringsveger ned til begge inntakene med lengder på ca. 100 meter (hovedinntaket) og 50 meter (sideinntaket). Ingen anleggsveger planlegges bygd, men rørgatetraseen vil bli ryddet for skog og jevnet ut slik at anleggsmaskiner kan komme fram i byggefasen. Masse for fyllingsdammen vil bli tatt fra samme massetak som er benyttet til vegen.

Det er utarbeidet en rapport om den planlagte utbyggingens virkninger på biologisk mangfold. Forekomsten av sjeldne/verdifulle naturtyper og av rødlistearter er registrert og virkningen av den omsøkte utbyggingen for biologisk mangfold er vurdert. Influensområdet defineres i rapporten som vassdraget fra inntaksdammen og ned til punktet hvor vannet tilbakeføres til elva, rørgatene, kraftstasjonen, høyspentkabelen fram til eksisterende linjenett og en ca. 100 meter bred sone rundt disse. I tillegg kommer ca. 600 meter langs Nordre Glesåa og Søndre Glesåa oppstrøms inntaksdammene. Behovet for minstevannføring er vurdert, og avbøtende og kompenserende tiltak er foreslått.

Av rapporten går det fram at få naturfaglige verdier er påvist i influensområdet. I nedbørfeltet til Nordre og Søndre Glesåa er det imidlertid påvist en rekke biologisk viktige områder, men kun ett av disse berører det definerte området. Dette biologisk viktige området ligger rett nordøst for inntaksdammen i Søndre Glesåa og er Søndre Glesåas øvre gjel. I dette området finnes både sørvendt berg og rasmark, fossesprøytsone, urskog/gammelskog, bekkekløft og det er forekomst av en rødlisteart. I rapporten vurderes Søndre Glesåas øvre gjel som svært viktig samlet sett.

Det heter videre i rapporten at under forutsetning av at anleggsarbeidet utføres på en skånsom måte, vil tiltaket medføre små konflikter i forbindelse med etablering av nye veger, rørgater, kraftstasjon og kabel fra kraftstasjon til eksisterende linjenett. Videre vil endret vannføring i elva også innebære små konflikter. Når det gjelder inntaksdammen i Søndre Glesåa, vil inngrepet innebære enkelte konflikter i forhold til biologiske verdier knyttet til Søndre Glesåas øvre gjel. Rapporten konkluderer med at tiltaket trolig ikke vil medføre at verdiene i dette området går tapt, men at det er usikkerhet knyttet til hvilken påvirkning anleggsvirksomhet og annen virksomhet har på lokaliteten som er hekkeområde for den rødlistede fuglearten. Denne kan berøres negativt dersom anleggsarbeid utføres om våren. Som avbøtende tiltak er det derfor anbefalt at arbeidet utføres i perioden sensommer - tidlig vinter. Rapporten vurderer tiltaket til samlet sett å ha små negative virkninger på biologisk mangfold dersom anbefalte avbøtende tiltak følges. Ellers vil de negative virkningene være middels store.

Fylkesmannens vurdering

Det er utarbeidet en god naturfaglig dokumentasjon av verdiene i tiltaksområdet og en vurdering av tiltakets konsekvenser for disse. Av denne rapporten går det fram at det er

betydelige naturfaglige verdier knyttet til deler av tiltaksområdet, jf. ovenfor. Inntaksdammen i søndre Glesåa grenser til det biologisk viktige området i Øvre Glesåas gjel, men tiltaket vil etter fylkesmannens vurdering trolig ikke medføre at de naturfaglige verdiene på lokaliteten går tapt eller forringes. Fylkesmannen støtter anbefalingene i ovennevnte rapport om at anleggsarbeidet i denne delen av influensområdet bør utføres utenom perioden for etablering/hekking av fugl av hensyn til den sårbare fuglearten som er registrert i området. Ut over dette har fylkesmannen ingen vesentlige merknader til søknaden.”

Hedmark fylkeskommune uttaler i brev av 19.04.2006:

”Planfaglige merknader

Grunneier søker om bygging av Glesåa kraftverk. Kraftstasjonen skal lokaliseres ikke langt fra utløpet av Glesåa i Storsjøen. Nedslagsfeltet er lia opp til Gråffjellet. I kommuneplanen ligger kraftstasjonen innenfor LNF-område hvor spredt bebyggelse utenom stedbunden næring er tillatt. Nedslagsfeltet ligger innenfor nordre ende av øvingsområdet for Forsvaret og strekker seg til grensa mot Rendalen kommune. Konesjonssøknaden inneholder en beskrivelse av tiltaket, virkning for miljø, naturressurser og samfunn og avbøtende tiltak. Videre skal kraftstasjonen med inntaksområder inngå i reguleringsplan for Søndre Storsjøen hyttegrend. Som nevnt i innledningen er det utarbeidet et planprogram for denne reguleringsplanen. Denne plansaken er sendt ut til uttalelse.

Utbygging av Glesåa kraftverk vil ikke medføre vesentlige synlige inngrep i landskapet eller medføre betydelige konsekvenser for friluftslivet utover anleggsfasen. Det er positivt at kraftstasjonen og inntaksområdene skal inngå i reguleringsplanen for Søndre Storsjøen hyttegrend. Fylkesdirektøren har ikke vesentlige planfaglige merknader til konesjonssøknaden for utbygging av Glesåa kraftverk.

Kulturvern faglige forhold

I området rundt Nordre Løsset er det registrert mange fangstgropor: Mellom Nordre Løsset og den planlagte kraftstasjonen er det registrert to enkeltliggende fangstgropor. Ca 1,5 km sør for Nordre Løsset er det registrert et sammenhengende fangstanlegg, og ca 1 km sør for dette er det registrert enda et mindre anlegg. Det er ikke gjennomført systematiske registreringer av automatisk fredete kulturminner i området hvor kraftverket er planlagt. De registrerte fangstgropene i nærområdet viser imidlertid at potensialet for flere fangstgropor i området er relativt stort. Kraftverket kan komme i konflikt med et fangstanlegg uten å komme i direkte konflikt med selve gropene. Et fangstanlegg bestående av flere fangstgropor, regnes som et automatisk fredet kulturminne. Dette er begrunnet både med gropenes funksjonelle sammenheng og utnyttelsen av landskapet, og ikke minst at det kan være mulig å finne spor etter ledegjerder mellom de enkelte gropene. Dette innebærer at kraftverket med rørledninger kan komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner, dersom det plasseres mellom to fangstgropor.

På grunnlag av ovennevnte er det nødvendig å foreta en undersøkelse innen planområdet for å oppfylle undersøkelsesplikten etter lov om kulturminner. Jmfør § 9 plikter den ansvarlige leder eller forvaltningsorgan ved planleggingen av større offentlige eller private tiltak etter lovens § 8, første ledd, å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner på en måte nevnt i lovens § 3, første ledd.

I henhold til Åmot kommunes oversendelse av 14.03.06, skal kraftverket reguleres inn i reguleringsplanen for Søndre Storsjøen hyttegrend. Hedmark fylkeskommune ser helst at undersøkelsesplikten kan oppfylles for det omsøkte kraftverket i forbindelse med at undersøkelsesplikten oppfylles for reguleringsplanen. Dette vil gi en mer helhetlig vurdering av tiltakene, og det vil være ressursbesparende.

Hedmark fylkeskommune skal uttale seg til reguleringsplanen innen 21.04.06. I uttalelsen vil det legges ved et budsjettoverslag for oppfyllelse av undersøkelsesplikten. Når tiltakshaver har godkjent budsjettoverslaget, vil nødvendig arbeidskraft leies inn og registreringen gjennomføres. Det er derfor vanskelig å antyde når en kulturvernfarelig uttalelse på bakgrunn av undersøkelsen kan foreligge.

Etter lov om kulturminner § 9, 2. ledd har kulturminnemyndighetene frist på 3 måneder til å avgi uttalelse. Finner vedkommende myndighet at tiltaket berører automatisk fredete kulturminner på en måte som er nevnt i § 3 første ledd, har den rett til å kreve en frist på ytterligere 1 måned. Fristen kan forlenges av departementet (delegert Riksantikvaren). Så lenge fristene løper kan tiltaket ikke iverksettes. I denne saken er det nødvendig med en forlengelse utover 3 måneder, grunnet vintersesongen og den kommende reguleringsplanen.

Konklusjon

Det er positivt at kraftstasjonen og inntaksområdene skal inngå i reguleringsplanen for Søndre Storsjøen hyttegrend. Fylkesdirektøren har ikke vesentlige planfaglige merknader til konsesjonssøknaden for utbygging av Glesåa kraftverk, men undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 må oppfylles før tiltaket kan iverksettes. Fylkesdirektøren kan ikke komme med endelig uttalelse før undersøkelsesplikten er oppfylt. Hedmark fylkeskommune ønsker en dialog med NVE om endelig frist for uttalelse i saken.”

Fylkeskommunen uttaler videre i brev av 29.06.2006:

”Fylkeskommunen har fått beskjed om at Glesåa kraftverk likevel ikke skal reguleres samtidig med Søndre Storsjøen hyttegrend. Det er derfor foretatt en rask befaring av traseene for rørledningene og inntaksdammen i hovedinntaket. Det ble ikke funnet kulturminner i traseen som er til hinder for å vedta konsesjonen. Vedlagt følger et kart som viser det befarte området.

På grunn av stor arbeidsmengde er innberetning ikke skrevet pr dags dato. Innberetningen anses ikke som nødvendig for denne uttalelsen. Det presiseres at dette ikke er en uttalelse til den kommende reguleringsplanen for kraftverket, ettersom det ikke er kjent hvilke inngrep den vil åpne for.”

Statens veivesen uttaler i brev av 16.03.2006:

”Vi viser til oversendelse datert 31.januar 2006, hvor søknaden gjelder bygging av Glesåa kraftverk. Glesåa renner ut i Storsjøen, på østsiden kun 2 km nord for utløpsosen av Storsjøen. Nærmeste tettsted er Rena ca. 36 km unna. Utbygger ønsker å utnytte potensialet for kraftproduksjon som finnes i området og mener det bidrar til positive ringvirkninger. Statens vegvesen har ingen kommentarer til den planlagte utbyggingen.”

Åmot Jakt og Fiskeforening uttaler i e-post av 04.04.2006:

”Åmot Jakt og Fiskeforening er en interesseorganisasjon og sitter samtidig inne med en del fakta om tilstanden i en rekke elver og vann i kommunen. Vi ønsker derfor å kommentere noe av det som står i konsesjonssøknaden for Glesåa kraftverk.

ÅJFF har tidligere gjort egne undersøkelser i Glesåa. Det som kom fram etter elfiske, var at det i nedre del av Glesåa finnes reproduserende fisk. Om dette er en lokal bekkfiskstamme, eller om det er ørret fra Storsjøen som bruker nedre del av Glesåa som gyteområde er ikke avklart. I Storsjøen finnes det forøvrig en rekke fiskearter utover de som er nevnt i pkt 5.3.

Hvis Glesåa bygges ut som planlagt vil dette få store konsekvenser for denne gyteplassen. Det er påvist gyting opp til Nedre Glesåen. Hvis plasseringen av kraftverket blir på tiltenkt sted så vil 50-60% av dette gyteområdet gå tapt.

ÅJFF syns at konsesjons søknaden er mangelfull på det som har med fisk å gjøre, og ønsker en bedre utredning av Glesåa. Vi stiller oss svært kritiske til de opplysninger som kommer frem i konsesjonssøknaden. ÅJFF tenker da på at det er oppgitt at det ikke finnes reproduserende fisk i Glesåa. Glesåa er fra tidligere tider kjent som en meget fiskerik bekk/å. Dersom det ikke skal være noen minstevannføring vinterstid vil dette nødvendigvis få uheldige konsekvenser både for fisk og de organismer som er avhengig av en viss mengde med vann for ikke å tørke ut.”

Søkers kommentarer til uttalelsene

Søker har i brev av 14.07.2006 følgende kommentarer til høringsuttalelsene:

”Viser til deres brev av 26.4.06, der de ber om kommentarer til høringsuttalelsene. Dette har desverre tatt tid da vi har bedt om dokumentasjon fra Åmot JFF på de påståtte fiskeundersøke gjort i Glesåa. Vi har ikke mottatt slik dokumentasjon, så jeg måtte engasjere fiskekonsulent Ole Nashoug til å lage en rapport. Denne følger vedlagt i 2 eksemplarer.

Vi måtte også kontakte fylkeskommunen om pliktig undersøkelse av eventuelle kulturminner. Dette har blitt utført, og har blitt sent direkte til dere. Legger ved et kopi for sikkerhets skyld.

Til de andre høringsuttalelsene har vi ingen kommentarer.

Det skal være en befaring fra dere i området. Vi forutsetter at denne befaringen blir gjennomført som planlagt i august 2006. Avtalt med Arne Koksæter i NVK.

Håper på en positiv og rask behandling av konsesjonssøknaden for utbygging av Glesåa kraftverk. Det hadde vært av stor betydning om vi kunne ha startet på rørgatetraseene og grunnarbeider i høst.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader:

Om søker og søknaden

Søker er Jahn Christian Kiønig. Kiønig er eier av Nordre Løsset gård og innehar alle rettighetene til det berørte området.

Det søkes om konsesjon etter vannressursloven for å bygge Glesåa kraftverk i Glesåa nedstrøms samløpet mellom Nordre og Søndre Glesåa. Det er også planer om å overføre vann fra Søndre til Nordre Glesåa. Videre søkes det om konsesjon etter energiloven for installasjon av nødvendige elektriske anlegg. Det er også søkt om tillatelse etter forurensningsloven for å gjennomføre tiltaket.

Beliggenhet og eksisterende forhold i vassdraget

Glesåa ligger i Åmot kommune i Hedmark. Elva ligger på østsiden av Storsjøen og renner ut i sjøen nord for Nordre Løsset gård, omlag 2 km nord for utløpsosen av Storsjøen. Nærmeste tettsted er Rena ca 36 km unna.

Vassdraget har et nedbørfelt på 31 km² og drenerer de østre områder mot Gråfjellet og de nordre områder mot Skjerberget. Søndre Glesåa renner ut fra Glesåtjennene (858 moh) og har samløp med Nordre Glesåa ca 700 m før utløpet i Storsjøen. I øvre del av nedbørfeltet renner elvene igjennom et slakt hellende landskap som i hovedsak er skog og myrdekt. Fra ca 600 m høyde stuper elvene ned den bratte lia, og løper igjennom markerte kløfter og bekkedaler, før terrenget slaker ut igjen ved den planlagte kraftstasjonen. Nedre og midtre deler av nedbørfeltet er preget av skogbruk av nyere dato.

I prosjektområde har det tidligere vært vannkraftproduksjon. Den gamle kraftstasjonen ligger ca 300 m fra planlagt ny stasjon og var i drift frem til 1972. Installert effekt er oppgitt til å være omlag 15kW. I tillegg er det rester av en reguleringsdam i Store Glesåtjern.

Fylkesvei 607 går langs Storsjøen og krysser Glesåa 100 m oppstrøms utløpet. Det går videre skogsbilveier på begge sider av elva i tiltaksområdet. Eksisterende 22 kV linje går langs Storsjøen ca 300 m fra planlagt kraftstasjon.

Søker har også planer om en hyttegrenn rett nord for det omsøkte utbyggingsområde. Reguleringsplanen for Storsjøen hyttegrenn er under behandling.

Utbyggingsplan

Det planlagte kraftverket i Glesåa vil være et elvekraftverk som skal utnytte et 204 m høyt fall mellom hovedinntaket i Nordre Glesåa på kote 465 til utløp på kote 261. I tillegg er det planer om å overføre vann fra Søndre Glesåa (kote 480) i en 820 m lang rørledning til inntaket i Nordre Glesåa.

Dammen ved hovedinntaket i Nordre Glesåa er planlagt som en 30 m lang fyllingsdam, med maksimal høyde 5 meter, og et 10 m langt overløp i betong. Inntaksmagasinet vil ha tilnærmet konstant vannstand og et volum på 5000 m³. Neddemmet areal er beregnet til 1,5 dekar. Sideinntaket i Søndre Glesåa vil bestå av en lav inntaksdam i betong med maksimal høyde på to meter.

Vannveien består av en 1600 m lang nedgravd rørgate. Traseen er planlagt å ligge på nordsiden av elva og vil krysse eksisterende skogsbilvei flere ganger.

Kraftstasjonsbygget på 60 m² vil bli plassert i dagen der terrenget brått flater ut ned mot Storsjøen på kote 261. Kraftverket er planlagt med en installasjon på 1,7 MW, og største og minste slukeevne på hhv 1,1 m³/s og 0,06 m³/s.

Det er i hovedsak planlagt å bruke eksisterende veier. Inn til kraftstasjonen vil eksisterende skogsbilvei fra fv 607 bli rustet opp over en strekning på 250 m og videre er det nødvendig med 140 m ny vei. Eksisterende veier som passerer inntakene er av god standard og vil bli benyttet. Det må imidlertid bygges avkjøringsvei ned til hoved- og sideinntaket med en lengde på hhv 100 m og 50 m.

Kraftstasjonen vil ligge ca. 300 m fra eksisterende 22 kV linje som går langs Storsjøen. Linja eies av Eidsiva Energi som er områdekonsesjonær. Det er planlagt en 300 m lang luftlinje fra ny kraftstasjon til eksisterende stolpe nedenfor den gamle kraftstasjonen.

Fallrettigheter og grunneierforhold

Utbyggingen av Glesåa kraftverk krever et areal på totalt omlag 7 dekar. Det er nødvendig med arealer til etablering av damsted, inntak, kraftstasjon, rørgate og vei til kraftstasjonen. Søker innehar alle fallrettigheter og øvrige grunnrettigheter.

Kraftproduksjon og kostnader

Glesåa kraftverk vil gi en midlere årsproduksjon på 6,6 GWh fordelt på 62 % sommerkraft og 38 % vinterkraft. Utbyggingsprisen er beregnet til 1,80 kr/kWh til en totalkostnad på 12,0 mill.kr. NVE har gjennomført en kontroll av produksjons- og kostnadsoverslaget. NVE har beregnet en totalproduksjon på 6,3 GWh noe som er litt lavere enn søkers beregninger. Avvik kan skyldes at søker har benyttet andre hydrologiske data eller andre forutsetninger i simuleringen. NVEs kostnadsoverslag gir en total utbyggingskostnad på 15,7 mill.kr noe som er 30 % høyere enn søkers beregninger. Størst forskjell er det i kostnadene for vannveien, kraftstasjon og maskin/elektroutsyr. NVE har ikke trukket fra besparelser for egeninnsats, noe søker gjør i sine beregninger. Ut fra en samfunnsøkonomisk vurdering har vi ingen innvendning mot prosjektet. I tråd med energiloven er det utbyggerens eget ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten.

Forholdet til Samlet Plan, Verneplan for vassdrag og andre planer

Samlet plan (SP)

Glesåa kraftverk omfattes ikke av Samlet plan siden prosjektet vil få en installert effekt under 10 MW. Prosjektet berører heller ikke andre prosjekter i Samlet plan.

Forholdet til verneplaner, kommunale planer, mm

Glesåa ligger ikke i områder som blir berørt av verneplan for vassdrag eller andre verneplaner. I gjeldende kommuneplan for Åmot kommune er prosjektområdet lagt ut som LNF-område. Øvre del av nedbørfeltet berøres av forsvarets Regionfelt Østlandet.

Inngrepsfrie naturområder

Tiltaket vil ikke medføre reduksjon av inngrepsfrie naturområder.

Tiltakets virkning

Fordeler

- Tiltaket vil, etter søkers beregninger, gi årlig strømproduksjon på 6.6 GWh
- Tiltaket vil bidra med å styrke næringsgrunnlaget for tiltakshaveren
- Tiltaket vil være et positivt bidrag i lokalsamfunnet og bidra til å opprettholde lokal bosetning og verdipreg

Skader og ulemper

- Tiltaket innebærer fysiske inngrep i form av dam, rørgate, kraftstasjonsbygning, kraftlinjer og vei.
- Tiltaket vil medføre sterkt redusert vannføring og perioder med tørrelegging av Glesåa på utbyggingsstrekningen

Saksbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kap. 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter § 8. Konesjon kan bare gis hvis fordelene med tiltaket overstiger skader for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet, jf. § 25.

Søknaden har vært kunngjort og sent på høring. Høringsuttalelsene har vært forelagt søker for kommentarer. NVE har befart området sammen med søker og representant fra FM i september 2006.

Høringsuttalelser

Åmot kommune anbefaler at det gis konsesjon for bygging av Glesåa kraftverk, men forutsetter at det settes visse vilkår. Kommunen ser det som en fordel at arealbruken for et eventuelt kraftverk blir sett i sammenheng med planene for Søndre Storsjøen hyttegrenn i samme område, og ønsker at dette avklares igjennom en reguleringsplan. De oppfordrer NVE til å sette dette som et vilkår. Kommunen mener videre at søknaden er noe mangelfull når det gjelder beskrivelse av virkninger på ferskvannarter, samt negative virkninger som følge av kraftlinjer, og ber NVE vurdere dette nærmere i konsesjonsbehandlingen. Kommunen fremhever viktigheten av at det blir gjennomført avbøtende tiltak. Spesielt påpekes det at anleggsarbeidet nær inntaksdammen i Søndre Glesåa, samt rørgata til Nordre Glesåa foretas sensommer-tidlig vinter for ikke å forstyrre eventuell hekking av rødlistede fuglearter i område. Kommunen mener videre at det bør fastsettes en minstevannføring også vinterstid.

Fylkesmannen i Hedmark viser til søknadens miljørapport der det går frem at inntaksdammen i Søndre Glesåa grenser til et biologisk viktige område i Øvre Glesåas gjel. Fylkesmannen mener likevel ikke at naturfaglige verdier vil bli forringet eller gå tapt. Det påpekes at anleggsarbeidene i dette området bør utføres utenom perioden for etablering/hekking av fugl. Fylkesmannen har ellers ingen merknader til søknaden.

Hedmark fylkeskommune har foretatt en rask befaring av området, men det ble ikke funnet kulturminner i traseen som er til hinder for å vedta konsesjon.

Åmot Jakt og Fiskeforening mener konsesjonssøknaden er mangelfull når det gjelder fisk og ønsker en bedre utredning. De påpeker at det finnes reproduserende fisk i nedre del av Glesåa, men at det er usikkert om dette er en lokal bekkestamme eller om det er ørret fra Storsjøen. Foreningen mener det er påvist gyting opp til Nedre Glesåen og at en plassering av kraftverket som tiltenkt vil medføre at store deler av gyteområde vil gå tapt.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) vurdering og konklusjon:

Glesåa kraftverk er planlagt som et rent elvekraftverk uten reguleringsmagasin. Hele utbyggingsstrekningen ligger på utbyggerens eiendom. Deler av elva er synlig fra fylkesveien, men elva er ikke noe utpreget landskapselement. De fysiske inngrepene ved en utbygging vil i hovedsak omfatte bygging av to inntaksdammer, et i Søndre og et i Nordre Glesåa, og et inntaksmagasin med neddemmet areal på omlag 1,5 da. Det vil videre bli en nedgravd rørgate på totalt 2420m (820m+1600m), samt bygging av en kraftstasjon på 60 m². I tillegg må eksisterende veier utbedres og forlenges med til sammen 290 m og det vil bli bygget en 300 m lang luftlinje frem til eksisterende

linjenett. Samlet sett vurderer NVE inngrepene i forbindelse med en utbygging av Glesåa kraftverk til å være moderate. Det er heller ingen av høringsinstansene som går imot søknaden.

Søndre og Nordre Glesåa er trolig ganske spesielle for område på grunn av de markerte juvene og bekkekløftene som elvene renner gjennom, og på grunn av større fosser. Det er registrert flere biologisk viktige områder (BVO) i nedbørfeltet, men det meste av dette ligger utenfor utbyggingsområdet. Oppstrøms det planlagte inntaket i Søndre Glesåa ligger "Søndre Glesåas øvre gjel". Dette område er definert som et biologisk viktig område. Her finnes både sørvendt berg- og rasmark, fossesprøytzone, urskog og bekkekløft. En kongeørn har også hekkeområde i nærheten av denne lokaliteten. Dette område ligger et godt stykke oppstrøms inntaksdammen, og NVE kan ikke se at verdiene i lokaliteten vil gå tapt som følge av den omsøkte utbyggingen. Det er likevel viktig at inntaket i Søndre Glesåa og overføringsledningen planlegges på en slik måte at konflikter unngås i størst mulig grad. Det er også viktig at anleggsarbeidene i dette området legges utenom hekkesesongen for kongeørnen. Dette er forhold som kommer inn under vilkårenes post 3 og 4, og som forutsettes ivaretatt under detaljplanleggingen.

Åmot Jeger og Fiskeforening (ÅJFF) mener konsesjonssøknaden er mangelfull når det gjelder fisk. De påpeker at det er påvist reproduserende fisk helt opp til Nedre Glesåen og at Glesåa tidligere har vært kjent som en fiskerik bekk. ÅJFF mener videre at hvis kraftverket får plassering som planlagt, og det ikke blir pålagt minstevannføring om vinteren, vil gyteområdene gå tapt og konsekvensene for fisk og vannlevende organismer bli uheldig. Utbygger har fått utarbeidet en rapport som tar for seg fiskebestanden i Glesåa. Rapporten konkluderer med at det er en liten bestand av ørret i Glesåa, men tettheten er lav og de fleste fiskene som ble registrert var små (5-15 cm). I de nedre partier ved utløpet i Storsjøen ble det bare registrert noen få fisk. Tettheten tiltok noe oppover mot inntaket, og det ble registrert flest fisk i Søndre Glesåa. Det ble ikke registrert noen stor ørret i elva, og det er usikkert om elva har noen betydning som gytelokalitet for ørret fra Storsjøen. Dette vil i så fall være de nedre, flate partier som i hovedsak ligger nedstrøms den planlagte kraftstasjonen. Det er ellers ikke fremkommet opplysninger i søknaden eller høringsrunden som skulle tilsi at området er særlig viktig for fisk eller fiske.

Glesåa er en typisk innlandselv med høy vannføring om våren under snøsmelting, og lavest vannføring i vinterhalvåret. Vassdraget er lite preget av høstflommer. Slik kraftverket er planlagt vil Glesåa nedstrøms inntakene være tørrlagt i store deler av tiden fra desember til april. Det er i søknaden foreslått en minstevannføring i Nordre- og Søndre Glesåa tilsvarende 5 % av middelvannføringen i perioden mai til september. Både kommunen og ÅJFF anbefaler at utbygger pålegges en minstevannføring hele året for å opprettholde det vannbaserte livet i elva. Selv om elva ikke er noen utpreget viktig lokalitet for fisk har den en verdi som en del av levebiotopen for vannlevende organismer som er avhengig av en viss vannføring også vinterstid for å overleve. NVE støtter derfor synet på at det bør slippes en minstevannføring i elva hele året.

Rørgatetraseen vil i hovedsak gå i skogsterreng som til tider er meget bratt. Ved bygging av rørgata må det hogges slik at traseen til tider vil bli godt synlig i landskapet. NVE anser dette som sår i landskapet av midlertidig karakter. Ved planering og tilsåing i traseen med stedegne arter vil det etter hvert bli gjenskapt naturlig vegetasjon og dermed redusere de negative inngrepene. Det bør likevel strebes etter å ikke hogge ut mer av traseen enn nødvendig slik at inngrepene gjøres minst mulig. Dette er forhold som ligger under vilkårenes post 4 og som forutsettes ivaretatt under detaljplanleggingen.

De siste årene har det for mange blitt stadig vanskeligere å finne lønnsomhet i jordbruket. I tillegg er distriktene i Norge ofte preget av fraflytting og befolkningsnedgang. NVE mener det planlagte kraftverket kan være et bidrag til å styrke det lokale næringsgrunnlaget, og ser dette som positivt. NVE

har vurdert planene slik de er forelagt og med tiltak som nevnt over kan vi ikke se at det foreligger forhold som berører allmenne interesser slik at det er grunnlag for å gå imot konsesjon.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelser mener NVE at fordelene og nytten av tiltaket overstiger skaden for private og allmenne interesser som blir berørt slik at kravet i vannressursloven § 25 er tilfredsstillt. NVE gir derfor Jahn Christian Kjøning tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Glesåa kraftverk på de vilkår som følger vedlagt.

Merknader til konsesjonsvilkårene:

Konsesjonsvilkårene er basert på standard konsesjonsvilkår for tiltak som gjelder kraftutbygging der NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8. Vi har ikke funnet grunn til å kommentere poster i vilkårene der det er foreslått brukt standardvilkår uendret og der det ikke har kommet innspill i høringsuttalelsene. For øvrige poster har vi følgende kommentarer:

Post 1.: Vannslipping

Middelvannføring for Søndre- og Nordre Glesåa er hhv 250 l/s og 410 l/s. Alminnelig lavvannføring er antatt til 10 % av middelvannføringen. Utbygger foreslår en slipp av minstevannføring tilsvarende 5 % av middelvannføringen i begge elvene i perioden mai til september. Dette tilsvarer 12 l/s i Søndre Glesåa og 20 l/s i Nordre Glesåa. Det er ikke foreslått slipp i vinterhalvåret. Restfeltet fra inntaket og ned til kraftstasjonen er på 1,1 km², noe som gir en restvannføring på ca 13 l/s.

Vannføringen i Glesåa har store variasjoner gjennom året med lite vann om vinteren, mens elva kan gå ganske stor under vårflommen. Alminnelig lavvannføring i slike vassdrag er derfor en typisk vintervannføring og ofte et dårlig utgangspunkt for å fastsette en minstevannføring om sommeren. NVE mener at en minstevannføring som foreslått på 5 % av middelvannføringen om sommeren er lav. I følge vannføringskurvene som er vedlagt søknaden er sommerlavvannføringen i Glesåa betydelig høyere.

Det er ikke påvist spesielle verdifulle arter av planter eller dyr på utbyggingsstrekningen, og fiskeinteressene er beskjedne. Vi mener derfor at en minstevannføring på 10 % av middelvannføringen er tilstrekkelig i dette tilfelle. Vi har derfor pålagt en minstevannføring på 25 l/s i Søndre Glesåa og 41 l/s i Nordre Glesåa i perioden 1. mai til 30. september. I tillegg vil restfeltet bidra med 13 l/s.

For å sikre en viss vanngjennomstrømning på utbyggingsstrekningen også om vinteren går NVE inn for at det skal slippes 12 l/s i Søndre Glesåa og 20 l/s i Nordre Glesåa i perioden 1. oktober til 30. april. Dette tilsvarer 5 % av middelvannføringen. NVE mener at det er tilstrekkelig for å opprettholde et visst biologisk liv på utbyggingsstrekningen.

Utbyggingskostnaden for Glesåa kraftverk er i søknaden beregnet til 1,80 kr/kWh med en årlig produksjon på 6,6 GWh. Søker har da beregnet en minstevannføring på 5 % av middelvannføringen i sommerhalvåret. En minstevannføring hele året slik vi har gått inn for vil redusere produksjonen med omlag 0,55 GWh/år og dermed gi et noe dyrere prosjekt. Vi mener likevel at fordelene med slipp av minstevannføring er større enn en eventuell produksjonsgevinst, og at dette ikke har avgjørende innvirkning på prosjektets økonomi.

NVE forutsetter at inntaksmagasinet ikke skal brukes til kortvarige start/stopp kjøring av kraftverket for å unngå at utbyggingsstrekningen mister alt vannet i perioder når vannføringen er liten.

NVE har lagt de slukevne som er oppgitt i søknaden til grunn for sine vurderinger. Mindre endringer av slukevner kan aksepteres i forbindelse med godkjenningen av detaljplanene for utbyggingen. Større reduksjon av minste slukevne, som vil medføre at periodene da kraftverket står og alt tilsiget renner forbi inntaksdammen blir vesentlig kortere enn angitt i søknaden, aksepteres ikke innenfor den gitte konsesjonen.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn, mv.

Detaljer ved prosjektet som plassering av inntak, rørgatetrase, veier, massedeponering og landskapsmessige forhold vil bli fulgt opp etter at konsesjonen er gitt. Godkjenning av planer og tilsyn med byggearbeidene er lagt under NVE. Detaljerte planar skal godkjennes av NVE og sendes vårt regionkontor i Hamar i god tid før arbeidet blir satt i gang. Kommunen skal kunne uttale seg om planer for anleggsveier, massetak og plassering av eventuelle overskuddsmasser.

Post 5: Naturforvaltning

Standardvilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonene selv om det synes lite aktuelt å pålegge noen avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret. Vi forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9.

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler, eller gjøre andre biotopjusterende tiltak som avbøte evt. erosjonskader, dersom dette skulle vise seg nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til energiloven

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven. Det er også søkt om tillatelse etter energiloven til installasjon av elektrisk høyspentanlegg og en 300 m lang luftlinje med spenning på 22 kV fram til eksisterende linjenett fra kraftstasjonen. Virkningene av linjetilknytningen inngår i NVEs helhetsvurdering av prosjektet og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Eidsiva Energi er områdekonsesjonær i det aktuelle nettområdet og vil trolig stå for bygging og drift av anlegget. NVE finner det ikke nødvendig med egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV-nettet. Nødvendig høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon.

Forholdet til forurensningsloven

Det er også søkt om tillatelse etter forurensningsloven. NVE kan ikke gi tillatelse etter forurensningsloven og vi ber utbygger selv ta kontakt med fylkesmannen for å avklare behovet for tillatelse til utslipp i forbindelse med byggingen.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Det planlagte utbyggingsområde er definert som LNF-område i kommuneplanens arealdel. I samme område er det satt i gang et reguleringsplanarbeid for et hytteområde. Kommunen ser det som en klar

fordel at arealbruken av et eventuelt kraftverk ses i sammenheng med arealavklaringen for hytteområde, og ønsker at NVE setter som vilkår for konsesjonen at arealbruken skal avklares igjennom en reguleringsplan.

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven (pbl). Prosjekter som er gitt tillatelse etter vannressursloven gir ikke automatisk tillatelse til endret arealbruk etter pbl. Tiltaket må derfor avklares i forhold til pbl og kommuneplanens arealdel. Dette kan enten gjøres ved ordinær behandling av tiltaket som utarbeidelse av en reguleringsplan, eller ved dispensasjon fra gjeldende plan eller reguleringsplankrav. Det er kommunen som avgjør hvordan dette skal gjøres. Siden en konsesjonsbehandling i medhold av vannressursloven ivaretar de samme kravene om medvirkning og åpen saksbehandling som behandlingen av plan i medhold av pbl mener NVE at det i hovedsak bør foretas en samordning av saksbehandlingen etter disse regelverkene. Når det foreligger en konsesjon etter vannressursloven, mener vi at det i slike saker ofte vil være en særlig grunn til å dispensere fra plankravet. Dette er det likevel opp til kommunen å avgjøre. Vi forutsetter at utbygger tar nødvendig kontakt med kommunen for å avklare forholdet til plan og bygningsloven.